

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Rolnictwa
i Rozwoju
Wsi**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
MONITORINGU WSPÓLNEJ POLITYKI
ROLNEJ UNII EUROPEJSKIEJ
(NR 5)
z dnia 7 marca 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

– podkomisji stałej do spraw monitoringu Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej (nr 5)

7 marca 2023 r.

Podkomisja stała do spraw monitoringu Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– informację na temat harmonogramu naboru wniosków w ramach planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027, w tym w zakresie kampanii płatności 2023.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Wysocka** doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Marcin Wroński** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikiem oraz **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska**, **Dariusz Myrcha** i **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw monitoringu Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej. Witam państwa posłów, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z panem ministrem Ryszardem Bartosikiem. Witam bardzo serdecznie przedstawiciela KOWR, zastępcę dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa pana Marcina Wrońskiego oraz wszystkich przybyłych gości.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat harmonogramu naboru wniosków w ramach planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027, w tym w zakresie kampanii płatności 2023.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. O zabranie głosu proszę sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana Ryszarda Bartosika.

Panie ministrze, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo uczestniczący w posiedzeniu podkomisji. Przesłaliśmy państwu materiał, w którym przekazujemy informacje na temat harmonogramu naboru wniosków w ramach planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027, w tym w zakresie kampanii płatności w roku bieżącym.

Szanowni państwo, szczęśliwie jesteśmy już po całym procesie legislacyjnym planu strategicznego. Ustawa została uchwalona, podpisana przez pana prezydenta. Pan premier Henryk Kowalczyk wraz z panią prezes agencji 3 marca ogłosił harmonogram i przedstawił, jak będzie wyglądała kampania dotycząca składania wniosków w zakresie planu strategicznego WPR na rok 2023. Ten harmonogram został wysłany członkom

podkomisji, jest też publikowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także przez samorządy województw lub lokalne grupy działania, bo te instytucje zajmują się programem dotyczącym lokalnych grup działania. Wypracowanie harmonogramu odbywało się oczywiście w konsultacjach z ARiMR, która będzie, tak jak zawsze, jak dotychczas, realizowała cały przebieg kampanijny na ten rok.

Obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi finalizowane są prace związane z przepisami wprowadzającymi. Myślę tutaj o rozporządzeniach, a także wytycznych do wdrożenia planu strategicznego. Rozporządzenia w ogromnej większości wejdą w życie z dniem 15 marca, ten termin nie jest zagrożony i rolnicy będą mogli składać wnioski. Niemniej jednak w związku z tym, że następują duże zmiany, jeśli chodzi o tę kampanię, to będziemy cały czas udoskonalać program. Nie będzie to miało wpływu na wnioski składane przez rolników, niemniej jednak program musi być udoskonalony. Wiąże się to z tym, że od początku naszych działań były opóźnienia, związane głównie z pracami w Komisji Europejskiej, a my musieliśmy swoje działania, swoją pracę dostosowywać do KE. Tak to w tym roku się układało.

Szanowni państwo, w tym roku termin składania wniosków to jest 15 marca. Upływa 15 maja, ale po tym terminie zgodnie z przepisami będzie można składać wnioski, przy czym, jak wszyscy wiemy i tak jak było dotychczas, dopłaty będą pomniejszane o 1% każdego dnia roboczego opóźnienia aż do 9 czerwca. Tak jak w poprzedniej perspektywie, przepisy przewidują możliwość wydłużenia podstawowego terminu składania wniosków o przyznanie płatności. Czy tak się stanie? Dziś nie mogę odpowiedzieć, zobaczymy, jak będzie przebiegać kampania. Niemniej jednak to rozwiązanie w sytuacjach krytycznych, a szczególnie jak występują jakieś susze czy inne kłęski, jest bardzo przydatne, ponieważ wtedy rolnicy mają więcej czasu na zaplanowanie swoich zasiewów. Dotychczas takie rozwiązanie było z reguły stosowane.

Obecnie wprowadzono także szczegółowe rozwiązanie, umożliwiające dokonanie zmian we wniosku o przyznanie płatności w przypadku, gdy agencja informuje rolnika o wykrytych nieprawidłowościach. Takie poprawki będzie można składać do 15 września każdego roku. Dzięki temu rolnicy mogą unikać ewentualnych kar i sankcji. Chcieliśmy, aby była taka możliwość i ona jest.

Monitorowanie działalności rolniczej na podstawie zdjęć satelitarnych będzie odbywało się systematycznie i tutaj też niewiele się zmienia.

Rozpoczęcie w pierwszym kwartale b.r. naboru wniosków nie byłoby możliwe bez przygotowania podstaw prawnych, o których mówiłem, dla wdrożenia reformy WPR.

Podstawą stosowania wsparcia w naszym kraju, a zatem i podstawą przygotowania systemu i jego obsługi są przede wszystkim przepisy unijne, rozporządzenia Rady Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej, a także krajowe przepisy wdrażające i wykonujące, czyli ustawa, rozporządzenia i wszystkie wytyczne.

Szanowni państwo, minister rolnictwa i rozwoju wsi przygotował projekty 20 rozporządzeń do ustawy, których wydanie jest niezbędne w celu rozpoczęcia naboru wniosków. Tak jak też mówiłem wcześniej, przepisy będą niebawem wchodzić w życie. Prowadzimy też szeroką kampanię informacyjną na stronach MRiRW i wszystkich agend rządowych (myślę tu o ARiMR), ale przede wszystkim w ośrodkach doradztwa rolniczego, które przeszkoliły ponad 300 osób prowadzących szkolenia w poszczególnych województwach. Szkolenia właśnie trwają i cieszą się dużym zainteresowaniem rolników. Trwa też kampania w mediach i będzie trwała w najbliższym czasie.

Szanowni państwo, chciałbym też prosić członków podkomisji – wszystkich, którzy pracują na rzecz naszych rolników – aby zachęcać rolników, żeby brali udział w szkoleniach, bo jest nowa część dopłat do produkcji rolnej. Mówię tu o ekoschematach, z którymi rolnicy muszą się zapoznać. Rolnicy muszą sprawę przemyśleć, muszą potrafić dostosować poszczególne działania do swoich gospodarstw, bardzo często łączyć je tak, aby finansowo jak najbardziej, jak najwięcej na tym skorzystać. Tego wszystkiego można się dowiedzieć na szkoleniach.

Są ekoschematy, które można wprowadzać w gospodarstwach praktycznie od ręki, bo rolnicy te praktyki już stosują, ale są też bardziej wymagające, do których gospodarstwo musi się przygotować bądź być dostosowane. Należy pamiętać, że cały proces nie

polega tylko na tym, aby złożyć wniosek o dany ekoschemat, ale należy go przestrzegać, należy się do niego stosować. To nie jest aż tak bardzo trudne, ale wymogi są, zresztą dotychczas było podobnie i w różnych działaniach musieliśmy przecież spełniać założenia, które były w nich zawarte.

To tyle informacyjnie, panie przewodniczący. Pozostałe informacje zawarte są w materiale, który złożyliśmy na ręce pana przewodniczącego i wszystkich członków podkomisji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, za przedstawienie informacji.

Otwieram dyskusję. Poseł Górski, bardzo proszę.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam kilka pytań. Po pierwsze, czy aplikacja eWniosekPlus będzie już 15 marca gotowa do zaznaczania ekoschematów? Czy może już jest gotowa?

Drugie pytanie. Z prasy fachowej i z różnych fachowych programów rolniczych słyszy się, że w PROW praktycznie nie będzie możliwości dofinansowania dla rolnika zakupu ciągnika czy kombajnu, bo to nie są maszyny specjalistyczne. Ciężko będzie wykazać, że jest tam efekt ekologiczny, chociaż nowe ciągniki oczywiście spełniają wszystkie normy emisji. Kto ma nowy ciągnik albo widział, ile w nim jest różnego typu filtrów i urządzeń, to o tym wie. Proszę o odpowiedź na to pytanie, ewentualnie o dementi, bo jednak większość młodych rolników czy rolników na początku kariery ma ambicję, żeby mieć nowy ciągnik czy nowy kombajn, a to jest jednak bardzo, bardzo drogi sprzęt.

Ostatnia rzecz. Wiadomo, że ekoschematy i to, na co najbardziej rolnicy zwracają uwagę, najbardziej obśmiewają – już nawet różne selfie się pojawiają – to fotografowanie aplikowania obornika i gnojowicy. Wiemy, że będą w tym roku oświadczenia, ale proszę o przemyślenie tego mechanizmu. Jest to słaby materiał dowodowy dla sądów. Co więcej, zwrócono mi uwagę, że jesienna akcja nawożenia to długa noc, 12 godzin, nocne zdjęcia i rzekomo gdzieś w instrukcji są zapisy, żeby przy światłach robić zdjęcia. To nie zagra dobrze. Nie narażajmy urzędu na śmieszność. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

To może również sobie oddam głos. Bardziej zwrócę się do pani dyrektor, bo myślę, że pani dyrektor wie dużo na ten temat, chyba najwięcej w ministerstwie. Przepraszam, panie ministrze, proszę się nie obrażać.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Poza premierem Kowalczykiem.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Poza premierem Kowalczykiem. Tak.

Poseł Maciej Górski (PiS):

I kadra kierowniczą.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Pani dyrektor, dołączę się do tego, co mówił poseł Górski. To znaczy jeżeli chodzi o tagowanie zdjęć, to tam jest wielka przesada. Jeżeli mają być cztery zdjęcia na hektar, a jeżeli ktoś będzie musiał zrobić 10 ha, to jest razem ile? Cztery razy dziesięć to jest czterdzieści zdjęć. Rolnik będzie chodził i robił zdjęcia. Trzeba byłoby nad tym pomyśleć, żeby zdjęć było mniej.

Zgadzam się z tym, co powiedział poseł Górski, że po nocach będzie bardzo ciężko. To jest jesienna praca. Jesienna praca powoduje, że bardzo często rolnicy pracują nocą, po prostu wieczorami, a robienie zdjęć wieczorami będzie trudne. Widziałem to oświadczenie, które wydało ministerstwo, i bardzo się cieszę, że w tym roku nie będzie trzeba robić zdjęć. To jest superrzecz. Zresztą na dzisiaj nie może być robienia zdjęć, bo na dzień dzisiejszy aplikacja jeszcze nie pracuje. Wiemy o tym, że aplikacja nie pracuje.

Czuję pewną obawę, jeżeli chodzi o tę aplikację, bo mamy niedługo 15 marca i jak rolnicy zaczną składać wnioski... Mam obawę i proszę też, żeby ARiMR w jakiś sposób zmo-

bilizować do sprawy. Sprawa zdjęć może pójść w kierunku oświadczeń nie tylko w tym roku, ale i później. Może kontrolować tylko wyrywkowo? Myślę, że jeżeli jest młody rolnik, taki jak ja, to rozumiem, że da sobie radę. Ale jeżeli rolnik jest starszy, a mamy przecież wielu starszych rolników w Polsce – na przykład mój szwagier ma 82 lata – to on nie będzie robił zdjęć. Będzie dzwonił po wnuczka, żeby przyjechał i mu robił zdjęcia.

Posel Maciej Górski (PiS):

Ale w 12 godzin się nie wyrobi.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

No właśnie. To jest pewna rzecz, nad którą musimy w jakiś sposób popracować, żeby ten wnuczek mógł przyjść z pracy, ze szkoły i zrobić. Musimy nad tym popracować.

Druga rzecz. Pani dyrektor, ja już zgłaszałem w ekologii DJP – premia do DJP. To jest problem, bo przecież my powinniśmy iść w kierunku, żeby rolnictwo nie było tak bardzo mocno... Jak to się nazywa? Eks...

Głos z sali:

Ekstensywne.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, żeby nie było. A jeżeli daliśmy próg 0,5 DJP, a w trwałych użytkach zielonych (TUZ) daliśmy 0,3 DJP, to nie widzę jakoś zbieżności jednego z drugim. Myślę, że to jest przykład, że jeżeli musimy mieć 0,5 DJP, jeżeli chcemy mieć 0,5 DJP na hektar, to jeżeli kura ma 0,04, to ile będziemy musieli mieć kur? 150 kur na hektar. Nie wyżywi się 150 kur z hektara. Tak samo konie – rolnik będzie musiał mieć jednego konia na hektar. Nie wyżywi jednego konia z hektara.

Tak że ten próg 0,5 DJP jest za wysokim progiem. Rozumiem sens tego i rozumiem, że to powinno być, ale 0,5 DJP jest za wysokim progiem. Nawet myślę, że jeżeli mówimy, żeby właśnie rolnictwo nie było aż tak bardzo wykorzystywane, to wszystko powinno być obniżone. To 2,5 też jest moim zdaniem za wysoko, bo wtedy będzie 2,5 i trzeba byłoby mieć 5 koni. Czy 1,5? To 3 konie. Od 1 konia do 1,5 konia na hektar. Myślę, że nie taki był sens.

Następna rzecz to już pytanie do pani dyrektor, bo pani dyrektor, tak powiedziałem, wszystko wie. Ekologia plus ekoschematy. Dostałem tabelę, że niektóre ekoschematy można sumować. Czy to jest prawda, że można sumować? To jest rzecz, której nie było. To byłby plus, duży plus dla ekologii, że można sumować np. ekologię z międzyplonami. Jeżeli tak by było, to byłaby nowość, bo wcześniej w środowiskowym tego nie było. Nie można było łączyć ekologii z międzyplonami. Tam są jeszcze inne możliwości, tam jest właśnie obornik. Jest sensowne, żeby sumować obornik. Mieszanie słomy też jest sensowne, żeby sumować. Wszystko jest bardzo sensowne, tylko po prostu jest pytanie, czy tak będzie? Ja mam tyle.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów?

Posel Maciej Górski (PiS):

Jeszcze może tylko uzupełnię sprawę dotyczącą zdjęć.

Szanowni państwo, jesteśmy na Mazowszu. Tu są działki po hektar, po 2 ha. Ale wyobraźmy sobie zachodnie Pomorze, działkę 167 ha, rolnik jej nie nawiezie ani przez cały dzień, ani w tydzień. On ją będzie nawoził sukcesywnie i tak część nawiezie. Skąd wiadomo, którą część, kto mu to pomierzy? Dużo jest pytań.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

A także 160 ha razy cztery zdjęcia.

Posel Maciej Górski (PiS):

Ale nawet nie. A on zaznaczy, że 70 ha nawiózł i szukaj granicy.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

No tak. To jest dobry ekoschemat, tylko trzeba pomyśleć nad tym, żeby jakoś zmienić kontrolę ekoschematu.

Posel Maciej Górski (PiS):

Wykrywać kłamstwa, a nie tam...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak jest.

Bardzo proszę, panie ministrze. Proszę, gdyby mógł pan odpowiedzieć.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Szanowni państwo, kwestia zdjęć, na końcu oddam głos pani dyrektor, choć wyrażę swoje zdanie, że ten ekoschemat traktujemy jako jeden z najprostszych i warto się nad nim pochylić. A co do technicznej kontroli, to za chwilę będzie informacja na ten temat.

Dziś mieliśmy pod przewodnictwem pana premiera Kowalczyka w Ministerstwie Rolnictwa duże spotkanie urzędników ministerstwa i ARiMR. Ze strony agencji padły zapewnienia, że aplikacja będzie funkcjonować na czas i tyle w tym momencie mam do powiedzenia. Wiem, że tak będzie.

Jeżeli chodzi o maszyny rolnicze, o to, czy można nabywać ciągniki, czy można sprzęt do gospodarstwa kupować wedle tych programów, to jeśli chodzi o młodego rolnika i restrukturyzację małych gospodarstw, to nie ma ograniczeń, bo to rolnik decyduje, co chce, tak jak było dotychczas. Przy pozostałych programach można kupować maszyny, ale te, które wiążą się np. z produkcją mającą wpływ na ochronę klimatu, czyli maszyny bardzo, bardzo specjalistyczne. To są maszyny, które działają już tak, aby np. zastępować chemię, czy maszyny bardzo precyzyjne w ramach rolnictwa precyzyjnego. Ten sprzęt będzie można nabywać w ramach pozostałych programów i wprowadzać go do gospodarstwa.

Jeśli chodzi o zdjęcia, to proszę panią dyrektor.

Proszę, panie dyrektorze. Niech pan uzupełni, jeśli chodzi o maszyny.

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Paweł Ściański:

Chodzi o instrumenty finansowe, czyli w ramach instrumentów finansowych.

Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, chciałem zwrócić uwagę, iż oprócz instrumentu dotacyjnego – mówię o wsparciu związanym ze wzmacnianiem konkurencyjności – mamy również i formę instrumentu zwrotnego. W tym przypadku katalog kosztów nie jest tak bardzo ograniczony, więc również dla rolników istnieje możliwość korzystania z instrumentów wsparcia w formie zwrotnej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Nie rozumiem. Jeszcze raz. Przepraszam.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Paweł Ściański:

To są gwarancje bankowe i to jest dofinansowanie. Głównie chodzi o gwarancje bankowe do kredytów. Tego typu wsparcie funkcjonuje już w ramach modernizacji gospodarstw rolnych i w ramach przetwórstwa oraz marketingu w „Programie rozwoju obszarów wiejskich”. A więc oprócz klasycznej formy dotacji, która polega na refundacji poniesionych kosztów, mamy również wsparcie w formie gwarancji bankowych do kredytów.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Mówimy o zakupie maszyn, tak?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Paweł Ściański:

Tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

OK.

Pani dyrektor, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Joanna Czapla:

Panie przewodniczący, panie ministrze, zacznę od zdjęć, jeśli mogę.

Dziękujemy za zgłoszone uwagi. Wsłuchujemy się w uwagi od państwa. Agencja na pewno wypracowała już pewne podejście, instrukcje i po usłyszeniu różnych sugestii

pewnie weźmie je pod uwagę, tak aby jak najlepiej to udoskonalić i uprościć. Chodzi o to, żeby była możliwość weryfikacji czasu zastosowania, przeorania obornika i żeby nie było to uciążliwe dla rolników. Wzięliśmy to pod uwagę – czy projektujący rozporządzenie w sprawie ekoschematów – że potrzebujemy trochę czasu na przygotowania. Dlatego też w tym roku dopuszczamy oświadczenie. Dopuszczamy też taką możliwość, żeby rolnicy, którzy np. dokonali wiosennego przeorania...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

W tej chwili to wykonują.

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Tak, w tej chwili wykonują. Natomiast nie ma jeszcze przepisów, nie rozpoczął się nabór wniosków, w związku z tym rolnicy nie do końca wiedzą, jak mieliby to dokumentować. Dlatego rolnicy, zgodnie z propozycją zawartą w rozporządzeniu, będą mogli złożyć oświadczenie do agencji w terminie 14 dni od złożenia wniosku. Ale wcześniej w gospodarstwie właśnie dobrze by było, żeby też wykonali jakiś rejestr, żeby później mogli w oświadczeniu potwierdzić, że taka a taka działka, data rozpoczęcia wywozu, przeorania – żeby się wszystko zgadzało. To jeśli chodzi o obornik.

Jeśli chodzi o ekologię, to wiem, co pan przewodniczący wspominał. Rzeczywiście w pierwszej odsłonie, tak jak analizowaliśmy, jakie ekoschematy można łączyć, było założenie, że ponieważ rolnictwo ekologiczne jest najbardziej zaawansowanym systemem produkcji rolniczej i już realizuje wszystkie cele środowiskowe, nie powinno się go łączyć z innymi ekoschematami. Ale ponownie analizując i wsłuchując się w głosy rolników, doradców, wspólnie z ekspertami doszliśmy do wniosku, że należy dopuścić wszelkie możliwe łączenia z wyjątkiem tych, w przypadku których rzeczywiście można byłoby domniemywać, że byłoby jakieś podwójne finansowanie. Powiem, że na przykład nie łączymy ekologii z produkcją integrowaną, bo produkcja integrowana w głównej mierze zawiera większość elementów, które są też elementem ekologii.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Z jaką produkcją?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Produkcja integrowana. Integrowana produkcja. Jest taki ekoschemat.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jaki to jest?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Trzeba produkować według określonych metodyk. Głównie trzeba mieć plan nawożenia, ograniczone stosowanie pestycydów. Też są jednostki certyfikujące. To są praktycznie te same, które są w systemie rolnictwa ekologicznego. To też będzie weryfikowane. Będzie przekazywany wykaz do agencji, tak jak tych działek. Więc tutaj – nie.

Nie ma też łączenia uproszczonych systemów upraw, bo zdarza się, że rolnicy mogą stosować herbicydy, żeby sobie jakoś poradzić z chwastami. W związku z tym nie jest to w zgodzie. Natomiast wszystkie produkcyjne praktyki, czyli wszystkie, można powiedzieć, z rolnictwa węglowego, to jak najbardziej będzie można.

Jeśli chodzi o premię za zrównoważoną produkcję rolniczą, to mamy zapis w planie strategicznym od 0,5 do 1,5 DJP. Tak, 0,5 DJP, bo zgodnie z opinią instytutów to jest taka obsada, która pozwala zbilansować mineralizującą się materię organiczną w procesie prowadzenia działalności rolniczej. Poza tym 0,5 DJP też w ekologii już mamy od kilku lat, bo to jest wymóg, że musi być minimalna obsada. Ale płacimy do takiej powierzchni, do jakiej nam wystarcza trwałych użytków zielonych czy powierzchni paszowej w ekologii.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Przepraszam, że przerywam, ale to DJP dotyczy wszystkich użytków rolnych, bo tam jest zapisane „użytki rolne”, czy tylko TUZ-ów?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Jeśli chodzi o premie, nazywam je premiami zwierzęcymi do TUZ-ów i do powierzchni paszowej – do takiej powierzchni, do jakiej nam wystarcza zwierząt po przeliczeniu na DJP. Natomiast przy premii za zrównoważoną produkcję, ponieważ chodzi o zamknięcie obiegu węgla w gospodarstwie, składników pokarmowych, to dotyczy wszystkich użytków rolnych. Tak mamy na razie zapisane w planie strategicznym.

Posel Maciej Górski (PiS):

Czyli nie ma obowiązku wypasu zwierząt na tych TUZ-ach?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

W ekologii?

Posel Maciej Górski (PiS):

Nie, w ekoschemacie... *(niestyszalne, poza mikrofonem)*.

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

W ekoschemacie ekstensywny wypas na TUZ, tam będziemy weryfikować. Musi być obsada. Agencja będzie to weryfikować na podstawie zwierząt z IRZ i powierzchni trwałych, wszystkich powierzchni trwałych, użytków.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tam jest od 0,3 DJP?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Tam jest od 0,3 do 2 DJP.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Właśnie, dlaczego jest różnica – tu 0,3 DJP, a tu 0,5 DJP ... *(niestyszalne, poza mikrofonem)*.

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Ponieważ tam jest ekstensywne. Tam jest ekstensywne, natomiast w ekologii chodzi nam też o produkcję. Kiedyś było 0,3 DJP, później podnieśliśmy na 0,5 DJP. Chodzi nam o to, żeby też był efekt produkcyjny. Chodzi o to, że 0,5 DJP, tak jak mówiłam, to zgodnie z ekspertyzami instytutów jest ta obsada...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Pani dyrektor, ale jaki jest sens tego? Przepraszam, że przerywam, ale chcę zrozumieć sens. Chodzi o to, żeby jednak w ekologii było więcej zwierząt?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

W ekologii, bo w ekologii mamy... Chodzi też o produkcję zwierzęcą, o wsparcie produkcji zwierzęcej. To nie są tylko cele środowiskowe, ale też cele produkcyjne. Ale jeśli są państwa uwagi i propozycje, to oczywiście będziemy je analizować i będziemy dalej dyskutować.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękujemy bardzo.

Proszę bardzo, pani poseł Pamuła.

Posel Teresa Pamuła (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, no właśnie – dyskutowaliśmy o 0,3 DJP jeszcze wcześniej, kiedy pracowaliśmy nad planem strategicznym. Informacja z ministerstwa była taka sama, że musi być 0,5 DJP. Ale później przyjęto poziom 0,3 DJP przy ekoschematach, z czego się bardzo, bardzo cieszymy, bo czasami chodzi o to, żeby jednak trzymać większe użytki, jakby zachęcić większą liczbę rolników, żeby jednak produkować właśnie przy większym areale użytków zielonych. Może więc byśmy wrócili przy ekologii do poziomu 0,3 DJP i nie trzymali się ustaleń instytutów? Komisja Europejska chyba nie zabrania nam w tym przypadku wprowadzenia takich zmian, a mogliśmy podnieść płatność do ekologii. Wiadomo, że można przekosić tamte niedojady czy w jakiś inny sposób usunąć z powierzchni łąk czy pastwisk pozostałości po wypasach.

Posel Maciej Górski (PiS):

Mam jeszcze jedno pytanie praktyczne, jeśli można.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Oczywiście, że można.

Posel Maciej Górski (PiS):

Pani dyrektor, pytanie praktyczne. Jeżeli jestem hodowcą trzody chlewnej, to czy mogę składać na ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, jeżeli mieszczę się jeszcze w tym zakresie?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Przeżuwacze.

Posel Maciej Górski (PiS):

Przeżuwacze muszą być?

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Przeżuwacze muszą być.

Głos z sali:

A konie? Konie to nie?

Posel Maciej Górski (PiS):

Właśnie. Nie mogą jeść siana?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jak to konie nie? To są przeżuwacze.

Posel Maciej Górski (PiS):

Króliki są przeżuwaczami?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Króliki? Nie wiem.

Drodzy państwo, czy są jeszcze pytania? Jeżeli nie ma, to ja bardzo dziękuję panu ministrowi, pani dyrektor, panu dyrektorowi za przedstawienie tych tematów. Naprawdę krótkie posiedzenie podkomisji, ale było bardzo potrzebne. Bardzo państwu dziękuję i zapraszam na salę główną na głosowania.